

RAPORT
z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia
w roku akademickim 2023/2024

Raport Komisji ds. Jakości Kształcenia Rady Dydaktycznej Uniwersytetu (RDU) przygotowano w oparciu o raporty dostarczone przez Rady Programowe Kierunków Studiów (RPKS).

INFORMACJE OGÓLNE

Podstawowymi dokumentami, na których opiera się system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia jest Zarządzenie Rektora nr 154/2021 w sprawie *uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich* oraz Zarządzenie Rektora nr 173/2021 w sprawie *wzoru Raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku studiów*.

Szczegółowe informacje, w tym zestaw wszystkich procedur, dostępne są na stronie internetowej Uczelni pn. JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA.

OCENA PROGRAMU STUDIÓW

1. Modyfikacja programu studiów

Podobnie jak w latach poprzednich, w roku akademickim 2023/2024 w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu, podejmowano prace nad zmianami w istniejących programach studiów. Rady Programowe Kierunków Studiów wprowadzały modyfikacje i konieczne korekty w planach i programach studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich zgodnie z zaleceniami zespołów oceniających Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA). Zakres wprowadzanych modyfikacji był zróżnicowany – zmieniano i określano nowe kierunkowe efekty uczenia się, weryfikowano i porządkowano treści programowe poszczególnych przedmiotów, wprowadzano nowe przedmioty lub modyfikowano nazwy przedmiotów, uszczegóławiano sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się, zmieniano liczbę godzin i sekwencje przedmiotów, aktualizowano liczbę oferowanych specjalizacji lub tworzone nowe specjalizacje na studiach II stopnia, czy też wyznaczano nowe ścieżki edukacyjne na studiach I stopnia.

W związku z realizacją projektu „Najlepsi z natury! Kształcenie na potrzeby gospodarki” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS3) 2021-2027 dokonano zmian w programach i planach studiów 15 kierunków: ekonomia, finanse i rachunkowość, inżynieria środowiska, projektowanie mebli, technologia drewna, dietetyka, jakość i bezpieczeństwo żywności, architektura krajobrazu, biotechnologia, ochrona środowiska, ogrodnictwo, rolnictwo, biologia stosowana, zootechnika i weterynaria. Ponadto modyfikacji programu i planu studiów I stopnia dokonano dla kierunku technologia żywności i żywienia człowieka. Wprowadzone modyfikacje obowiązywać będą od roku akademickiego 2024/2025.

Na kierunkach: Agri-Food Economics and Trade, Agronomy, Animal Production Management, Biotechnology, ekoenergetyka, Environmental Engineering and Protection, Forestry, Geoinformation Science and Spatial Management, gospodarka przestrzenna, Horticulture: Seed Science and Technology, informatyka stosowana, inżynieria hydrotechniczna, inżynieria i ochrona klimatu, inżynieria rolnicza oraz Wood Science, w roku akademickim 2023/2024, nie wprowadzono żadnych zmian w programach studiów.

W roku akademickim 2023/2024, uruchomiono pionierski w Polsce program PoMost, umożliwiający studentom wszystkich uczelni publicznych w Poznaniu, realizację wybranych zajęć dydaktycznych w dowolnie wybranej uczelni publicznej w Poznaniu. Jest to znaczące rozszerzenie możliwości kształtowania indywidualnej ścieżki kształcenia oraz integracji środowiska akademickiego Poznania. W pierwszej edycji programu, w semestrze letnim, wzięło udział łącznie 24 poznańskich studentów, w tym 4 osoby z UPP.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

Wprowadzane w UPP dostosowania i zmiany programów kształcenia są uzasadnione i spełniają oczekiwania sygnalizowane przez współpracujących interesariuszy. Istotnym czynnikiem wpływającym na wprowadzone modyfikacje w programach studiów było także uzyskanie finansowania na realizację projektu „Najlepsi z natury! Kształcenie na potrzeby gospodarki” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS3) 2021-2027.

Wprowadzone zmiany wzbogaciły ofertę dydaktyczną o istotne, praktyczne treści, zgodnie z oczekiwaniami studentów. Głównym celem wdrożonych modyfikacji było zwiększenie atrakcyjności kierunków studiów oraz ich lepsze dostosowanie do wymagań przyszłych pracodawców, a także rozszerzenie możliwości indywidualizacji ścieżki kształcenia i integracji środowiska akademickiego miasta Poznania.

2. Ocena sylabusów

Rady Programowe Kierunków Studiów dokonywały oceny sylabusów, zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi, najczęściej w związku z przewidywanymi wizytacjami zespołów oceniających PKA. Korekty sylabusów dokonano również w ramach zaleceń pokontrolnych PKA.

W roku akademickim 2023/2024 ocenę sylabusów przeprowadzono na następujących kierunkach studiów w UPP: Agronomia, architektura krajobrazu, biologia stosowana, dietetyka, Forestry, inżynieria środowiska, leśnictwo, ochrona środowiska, ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, ogrodnictwo, projektowanie mebli, technologia drewna, weterynaria oraz zootechnika. Zakres oceny sylabusów był zróżnicowany – obejmował przegląd tylko wybranych kart przedmiotów lub kompleksową ocenę sylabusów dla wszystkich przedmiotów objętych programem studiów.

Stwierdzone nieprawidłowości w sylabusach, a tym samym zalecenia RPKS, dotyczyły najczęściej: aktualizacji nazw przedmiotów w języku angielskim, sposobu sformułowania zakładanych efektów uczenia się dla przedmiotu, uzupełnienia treści przedmiotu, precyzyjnego przedstawienia form i kryteriów zaliczenia przedmiotu oraz weryfikacji efektów uczenia się, poprawnego przypisania liczby godzin i punktów ECTS przewidzianych dla przedmiotu, błędnej numeracji semestru.

Efektem procesu oceny sylabusów, w przypadku kart przedmiotów, co do których stwierdzono nieprawidłowości, były niezwłoczne działania naprawcze - korekty, wprowadzane przez kierowników przedmiotów. Na podstawie analizy raportów RPKS, należy stwierdzić, że prace prowadzone były systematycznie i sprawnie.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

RPKS systematycznie przeprowadzają oceny sylabusów przedmiotów i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości natychmiast podejmowane są działania naprawcze.

OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

1. Wyniki analizy ankiet studenckich

Liczba studentów oceniających zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2023/2024 na poszczególnych kierunkach studiów była dość zróżnicowana. Zwrotność ankiet, w zależności od realizowanego kierunku studiów wahała się od 2,0% do 98,3%. Największy procent zwrotu ankiet (98,3%) stwierdzono na studiach stacjonarnych II stopnia kierunku Horticulture: Seed Science and Technology. Dość wysoki procent zwrotu ankiet odnotowano także na studiach stacjonarnych II stopnia na kierunkach: Forestry (89%), inżynieria środowiska (62,2%), projektowanie mebli (51,5 %), biologia stosowana (50%), technologia drewna (45%) oraz na studiach niestacjonarnych II stopnia na kierunku ekoenergetyka (44%). Najwyższy procent zwrotu ankiet na studiach stacjonarnych I stopnia uzyskano natomiast dla kierunków: technologia drewna (51,5%), zootechnika (47,8%), gospodarka przestrzenna (40%), informatyka i inżynieria danych (37%), inżynieria rolnicza (36,9%), inżynieria ochrony klimatu (36,78%), ogrodnictwo (35,25%), projektowanie mebli (33,23%), inżynieria środowiska (31,8%), architektura krajobrazu (30%) oraz ekoenergetyka (30%).

Żaden ze studentów nie ocenił zajęć prowadzonych na kierunkach: gospodarka przestrzenna (studia niestacjonarne), ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna (II stopień, studia stacjonarne), inżynieria

rolnicza (II stopień, studia stacjonarne i niestacjonarne), ekoenergetyka (II stopień, studia stacjonarne) oraz zootechnika (II stopień, studia niestacjonarne), a także na studiach anglojęzycznych II stopnia: Animal Production Management oraz Wood Science. W przypadku kierunku studiów Agri-Food Economics and Trade w roku akademickim 2023/2024 ankiety studenckie wypełnili tylko studenci II roku w semestrze 3. Na pozostałych kierunkach, w zależności od poziomu i formy studiów, zwrot ankiet mieścił się w przedziale 2,0%-28,9%.

W większości raportów przesłanych przez RPKS zwrócono uwagę na niską zwrotność ankiet oceny zajęć dydaktycznych, co ogranicza rzetelną ocenę przedmiotów prowadzonych w roku akademickim 2023/2024. Niska ich zwrotność skutkuje tym, iż wystawione oceny nie mogą być uznane jako reprezentatywne i miarodajne, a są one kluczowe do monitorowania procesu dydaktycznego w celu zapewnienia wysokiej jakości nauczania. Uwagi studentów podawane w ankietach dotyczą głównie oceny wykładowców prowadzących zajęcia, w mniejszym stopniu realizowanych przedmiotów. Należy podkreślić, że w większości przypadków opinie studentów są pozytywne i wskazują na profesjonalny sposób prowadzenia zajęć, dużą wiedzę, wysokie kompetencje i dobre przygotowanie merytoryczne prowadzących. Pomimo niesatysfakcjonującego na wielu kierunkach stopnia zwrotu ankiet, należy zwrócić uwagę, że studenci wypełniając ankiety zdecydowanie częściej wpisują pozytywne komentarze na temat przebiegu wykładów czy ćwiczeń, aniżeli negatywne.

Wśród powtarzających się negatywnych ocen zajęć dydaktycznych w poszczególnych raportach wymieniono:

- brak przygotowania lub małe zaangażowanie nauczycieli akademickich w realizację zajęć oraz słabe wykorzystanie czasu przeznaczanego na zajęcia;
- niewłaściwy sposób organizacji zajęć, częste odbieganie od przewodniego tematu, chaos w prowadzeniu zajęć;
- brak życzliwości nauczyciela akademickiego dla studentów, arogancję, niewłaściwą postawę prowadzącego w stosunku do studentów, słabą komunikację między prowadzącymi zajęcia a studentami, nieuprzejmy sposób traktowania studentów, niecenzuralne wyrażenia;
- niepunktualność i spóźnianie się kadry akademickiej na zajęcia lub niepojawienie się na zajęciach i ich odwołanie;
- prowadzenie zajęć w sposób nudny, chaotyczny lub monotony;
- powtarzanie treści z poprzednich semestrów;
- niedopasowanie tematyki wykładów do oczekiwań lub potrzeb studenta na danym kierunku;
- mało sprecyzowane wymagania dotyczące kryteriów oceniania, niejasny system oceniania i zaliczenia przedmiotu, brak punktacji i odpowiednich objaśnień, niesprawiedliwe ocenianie, brak obiektywizmu w ocenie wiedzy studenta;
- utrudniony kontakt z wykładowcą;
- słabą komunikację między osobami prowadzącymi jeden przedmiot, trudności z przekazaniem wiedzy;
- zmianę wielu zasad dotyczących warunków zaliczenia w trakcie semestru.

W przygotowanych przez RPKS raportach podano, że szczegółowe uwagi dotyczące ocenianych zajęć i nauczycieli prowadzących, wymieniane przez studentów w ankietach, przekazano bezpośrednio kierownikom przedmiotów lub kierownikom jednostek i/lub dziekanom. W przypadku słabo ocenionych zajęć dydaktycznych lub uwag negatywnych zalecono przeprowadzenie wnikliwej analizy przyczyn zaistniałej sytuacji oraz podjęcie stosownych działań naprawczych m.in. przeprowadzenie rozmów z prowadzącymi zajęcia w celu eliminacji wszelkich uchybień. Przedmioty, w których przeważały oceny słabe zostaną wytypowane w kolejnym roku akademickim (2024/2025) do hospitacji interwencyjnych (zespołowych z dodatkową ankietyzacją zajęć przez studentów według procedury wprowadzonej Zarządzeniem nr 15/2023 Rektora UPP). Ponadto poszczególnym nauczycielom akademickim zaproponowano także wsparcie ze strony

specjalistów ds. doskonalenia jakości dydaktyki i kompetencji, udzielane przez Uczelniane Centrum Wsparcia i Rozwoju.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

1. W dalszym ciągu dużym utrudnieniem w rzetelnej ocenie procesu kształcenia, prowadzonego na większości kierunków studiów jest niska zwrotność ankiet oceny zajęć dydaktycznych. Biorąc pod uwagę wszystkie realizowane poziomy i formy studiów na poszczególnych kierunkach, stwierdzono, że średni procent zwrotu ankiet studenckich był **mniejszy niż 25%**. W porównaniu z poprzednim rokiem akademickim zaobserwowano jednak wzrost o kilka punktów procentowych (2022/2023 – 19%).
2. Komisja ds. Jakości Kształcenia uważa, że bardzo ważną rolę w zakresie poprawienia zwrotności ankiet wypełnianych przez studentów powinien pełnić Samorząd Studencki, skutecznie zachęcając studentów do aktywnego włączenia się w przebieg procesu kształcenia poprzez ankietyzację zajęć dydaktycznych po każdym semestrze. Dla oceny procesu kształcenia kluczowe znaczenie ma stopień zwrotu ankiet. W tym zakresie konieczny jest też większy udział administracji (Ośrodek Informatyki i Dziekanat) oraz wykładowców prowadzących zajęcia na danym kierunku.
3. We wszystkich przypadkach negatywnej oceny zajęć dydaktycznych przez studentów należy niezwłocznie wprowadzić działania naprawcze.

2. Wyniki hospitacji

Hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzono zgodnie z Zarządzeniem nr 15/2023 Rektora UPP. W roku akademickim 2023/2024 zaplanowano 343 hospitacje, z czego przeprowadzono 260 (75,8%). Pomimo, że zaobserwowano niewielki procentowy spadek w wykonaniu zaplanowanych hospitacji w porównaniu do poprzedniego roku akademickiego (2022/2023 – 80,5%), wynik ten należy uznać za zadowalający, świadczący o właściwym nadzorze nad jakością kształcenia studentów.

W roku akademickim 2023/2024, podobnie jak w roku 2022/2023, przeprowadzono 17 hospitacji osób nowozatrudnionych (odpowiednio 6,5% i 5% przeprowadzonych hospitacji ogółem).

W ocenianym okresie przeprowadzono 4 hospitacje interwencyjne (1,5% ogółu przeprowadzonych hospitacji), podczas gdy w roku 2022/2023 wykonano 5 takich hospitacji. Liczby te są porównywalne. W jednym przypadku wynik hospitacji interwencyjnej zwraca uwagę na monotonne prowadzenie zajęć i jednocześnie na zbyt dużą liczebność grup. W pozostałych trzech przypadkach hospitacje interwencyjne nie wykazały nieprawidłowości.

Uzyskane wyniki hospitacji potwierdzają utrzymujący się bardzo wysoki poziom prowadzenia zajęć dydaktycznych na wszystkich kierunkach studiów i bardzo dobre przygotowanie prowadzących. Ocenę bardzo dobrą (5) uzyskano w 86%, a dobrą (4,0) w 14% przypadków. Nie odnotowano ocen niedostatecznych (2). Nie wykazano istotnych nieprawidłowości w zakresie prowadzonych zajęć, które wymagałyby działań naprawczych.

We wszystkich raportach podkreślano:

- bardzo wysoki poziom prowadzonych zajęć i interesujący sposób przekazywania wiedzy,
- bardzo dobre przygotowanie do zajęć oraz dużą wiedzę prowadzących,
- umiejętność przekazywania niektórych trudnych zagadnień w przystępnej formie,
- wykorzystanie odpowiednich metod dydaktycznych i aktywizujących studentów,
- zachęcanie studentów do aktywnego udziału w zajęciach,
- wysoką kulturę osobistą prowadzących,
- sprawny przebieg procesu dydaktycznego,
- zgodność treści zajęć z sylabusami,

- brak nieprawidłowości.

W przypadku studiów anglojęzycznych zwracano także uwagę na umiejętności językowe kadry, pozwalające w sposób zadowalający przekazywać treści programowe oraz prowadzić dialog ze studentami.

Zalecano ponadto:

- utrzymanie dotychczasowego wysokiego poziomu merytorycznego i jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych,
- systematyczne aktualizowanie i wzbogacanie treści przedmiotów,
- doskonalenie umiejętności dydaktycznych,
- uatrakcyjnienie zajęć poprzez wprowadzenie nowych elementów i metod nauczania,
- dalsze aktywizowanie studentów do samodzielnej i zespołowej pracy,
- lepszy kontakt z grupą.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

Przyjęte na UPP rozwiązania sprzyjają wysokiej jakości kształcenia. Zajęcia są prowadzone bardzo dobrze, na wysokim poziomie merytorycznym i z dużą sprawnością dydaktyczną, a pracownicy dobrze posługują się narzędziami wykorzystywanymi do prowadzenia zajęć. Wdrożona na UPP procedura hospitacji zajęć dydaktycznych pozwala na bieżąco eliminować wszelkie nieprawidłowości.

3. Wyniki analizy ankiet absolwenta bezpośrednio po ukończeniu studiów

Ankietowanie absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich prowadzone było po egzaminie dyplomowym, zgodnie z Zarządzeniem nr 69/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 19 maja 2020 roku, poprzez wypełnienie ankiety stanowiącej Formularz 1 do zarządzenia. W roku akademickim 2023/2024 średni procent zwrotu ankiet przez absolwentów analizowanych kierunków studiów wyniósł 65. Widoczny jest spadek zwrotności ankiet, gdyż w roku poprzednim 2022/2023 średni procent zwrotu ankiet wyniósł 72. Szczegółowe dane zawarto w tabeli 1.

Tabela 1. Procent zwrotu ankiet przez absolwentów bezpośrednio po ukończeniu studiów

Nazwa kierunku	Liczba absolwentów / Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet
1. Agri-food Economics and Trade	24/18/75%
2. Agronomy	b.d.
3. Animal Production Management	7/5/71%
4. Architektura krajobrazu	91/72/79%
5. Biologia stosowana	7/0/0%
6. Biotechnologia	122/30/25%
7. Biotechnology	11/3/27%
8. Dietetyka	129/85/66%
9. Ekoenergetyka	b.d.
10. Ekonomia	182/65/36%
11. Environmental Engineering and Protection	8/6/75%
12. Finanse i rachunkowość	222/68/31%
13. Forestry	3/3/100%
14. Geoinformation and Spatial Management	7/6/86%
15. Gospodarka przestrzenna	35/33/94%
16. Horticulture: Seed Science and Technology	b.d.
17. Informatyka stosowana	73/7/10%

18. Informatyka i inżynieria danych	b.d.
19. Inżynieria hydrotechniczna	10/7/70%
20. Inżynieria ochrony klimatu	b.d.
21. Inżynieria rolnicza	b.d./34/ b.d.
22. Inżynieria środowiska	70/70/100%
23. Jakość i bezpieczeństwo żywności	15/15/100%
24. Leśnictwo	b.d./162/ b.d.
25. Ochrona środowiska	35/35/100%
26. Ogrodnictwo	40/40/100%
27. Projektowanie mebli	31/28/90%
28. Rolnictwo	94/89/95%
29. Technologia drewna	43/35/81%
30. Technologia żywności i żywienia człowieka	101/61/60%
31. Weterynaria	45/45/100%
32. Wood Science	2/2/100%
33. Zootechnika	96/68/71%

Wnioski wynikające z ankiety w części „ocena programu studiów”

Zdecydowana większość absolwentów jest zadowolona z wyboru kierunku studiów i uważa, że ukończony kierunek jest godny polecenia. Większość ankietowanych uważa, że program studiów spełnia ich oczekiwania umożliwiając nabycie podstawowych umiejętności praktycznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Dodatkowo absolwenci potwierdzają, że program studiów umożliwił im nabycie kompetencji społecznych przydatnych w przyszłej pracy zawodowej, takich jak: umiejętności samokształcenia, pracy w zespole, rozwiązywania problemów, komunikowania się, podejmowania się trudnych zadań oraz świadomości społecznej i odpowiedzialności za środowisko naturalne. Zdecydowana większość absolwentów uważa, że nadzór ze strony opiekuna pracy dyplomowej był zadawalający, umożliwiając napisanie pracy oraz zdobycie wiedzy często wykraczającej poza ramy programu studiów. Większość absolwentów uważa, że poziom kadry akademickiej prowadzącej zajęcia spełnia ich oczekiwania, dodając uwagę o celowości prowadzenia zajęć przez praktyków spoza uczelni jako osoby związane bezpośrednio ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, do którego wkroczą absolwenci po ukończeniu studiów. Poziom przekazywanych materiałów dydaktycznych jest zdaniem absolwentów wystarczający. W kilku raportach kierunkowych pojawiły się uwagi o powtarzaniu treści nauczania w procesie kształcenia.

Poziom nauczania języka obcego oceniono jako niewystarczający dla wielu kierunków studiów, lecz są również kierunki, których absolwenci uważają poziom nauczania języka obcego za odpowiedni. Najmniej korzystnie oceniony został udział zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych w programie studiów. Absolwenci uważają za celowe zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych związanych z przedmiotami ściśle wykorzystywanymi w późniejszej pracy zawodowej oraz zajęć terenowych, jak również zwiększenie liczby godzin przedmiotów związanych z obsługą oprogramowania przydatnego w pracy.

Wnioski wynikające z ankiety w części „ocena warunków studiowania”

Zdecydowana większość ankietowanych absolwentów jest zadowolona z pracy dziekanatu. Najwięcej pozytywnych ocen tj. zdecydowanie tak lub raczej tak uzyskano na pytania dotyczące infrastruktury dydaktycznej, funkcjonowania strony internetowej Uczelni/Wydziału oraz dostępu do sal komputerowych. Duży udział pozytywnych odpowiedzi uzyskano w odniesieniu do funkcjonowania strony internetowej Uczelni/Wydziału, co jest wyraźnym wzrostem w porównaniu z poprzednim rokiem.

Zdecydowana większość absolwentów uważa zajęcia sportowe za atrakcyjne, a bazę do ich prowadzenia za odpowiednią. Pozytywnie oceniona w ankietach została również baza socjalna Uczelni. Zdecydowana

większość absolwentów uznała dostęp do bazy bibliotecznej za wystarczający. Wyrażna większość studentów potwierdziła, że posiadała wiedzę o możliwości udziału w programach wymiany i praktykach zagranicznych.

Większość absolwentów wskazała, że nie korzystała z uczelnianego systemu pomocy w planowaniu kariery i wejściu na rynek pracy, a wielu nie miało zdania w tym temacie. Wiele absolwentów uważało, że istnieje możliwość realnego wpływu studentów na dydaktykę, zarządzanie uczelnią, co jest zmianą w stosunku do roku ubiegłego.

Wnioski wynikające z pytań otwartych

Wnioski wynikające z pytań otwartych dotyczą specyfiki prowadzonych kierunków. Najczęściej dotyczą konieczności udoskonalenia i unowocześnienia programu studiów pod kątem przydatności treści w pracy zawodowej. Absolwenci uważają, że więcej powinno być zajęć o charakterze praktycznym oraz zajęć z obsługi specjalistycznego oprogramowania. Dla poszczególnych kierunków studiów podawane są przedmioty, dla których konieczne zdaniem absolwentów byłoby zwiększenie liczby godzin lub wprowadzenie których przyczyniłoby się do atrakcyjności absolwentów na rynku pracy.

Wnioski wynikające z innych uwag i sugestii absolwentów

Z przekazanych raportów dla poszczególnych kierunków studiów wynika, że po analizie wyników ankiet RPKS powinny w uzasadnionych przypadkach podjąć stosowne działania naprawcze. Zaleca się weryfikację programów studiów i/lub sylabusów przedmiotów, pod kątem osiągania efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, a także powtarzających się treści nauczania. Zaleca się zmiany w nauczaniu języków obcych m.in. w taki sposób, aby prowadzić lektoraty/przedmioty w języku obcym w grupach o bardziej, niż dotychczas, zbliżonym poziomie zaawansowania językowego studentów.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

1. Do Biura Karier należy przekazać ocenę negatywną absolwentów co do funkcjonowania uczelnianego systemu pomocy w planowaniu kariery i wejścia na rynek pracy, celowa jest poprawa komunikacji na linii student-Biuro.
2. Wnioskuje się również do władz poszczególnych wydziałów o zintensyfikowanie prac nad zwiększeniem liczby zwrotu wypełnionych ankiet, co przyczyni się do lepszego wnioskowania w przyszłości. Konieczne jest przygotowanie ankiety oceny studiów bezpośrednio po ich ukończeniu w j. angielskim.
3. Na poziomach wydziałów wnioskuje się o zwrócenie uwagi kierownikom przedmiotów o konieczności aktualizacji przekazywanych treści, a RPKS o analizowanie treści kształcenia dla poszczególnych przedmiotów tak, aby wykluczyć treści powtarzające się.

4. Raport z realizacji praktyk zawodowych

W roku akademickim 2023/2024 studenckie praktyki zawodowe realizowane były wg procedury wprowadzonej Zarządzeniem nr 16/2023 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

W raportach RPKS, w części dotyczącej realizacji praktyk zawodowych na poszczególnych kierunkach studiów podano liczbę miejsc praktyk organizowanych przez wydziały w relacji do liczby miejsc praktyk zgłaszanych przez studentów. Opierając się na otrzymanych raportach, można stwierdzić, że podobnie jak w roku poprzednim na większości kierunków studiów miejsca odbywania praktyki są przede wszystkim wyszukiwane i zgłaszane przez studentów. W roku akademickim 2023/2024 studenci zgłosili 76% miejsc odbywania praktyk, wobec 24% miejsc zorganizowanych przez wydziały. Świadczy to o utrzymującej się dużej samodzielności studentów i ich zaangażowaniu w organizowanie miejsc odbywania praktyk zawodowych. W 100% miejsca realizacji praktyk zgłoszone zostały przez studentów na kierunkach: ekoenergetyka, finanse i rachunkowość, inżynieria rolnicza, inżynieria środowiska, jakość i bezpieczeństwo żywności, leśnictwo oraz ochrona środowiska.

Z informacji dostarczonych przez RPKS wynika, że 164 studentów otrzymało zgodę na zaliczenie pracy zawodowej na poczet praktyk zawodowych, a 10 studentom zaliczono część zdobytych wcześniej

kompetencji. W skali Uczelni 85 studentom nie zaliczono praktyk zawodowych. Liczba ta jest prawie dwukrotnie mniejsza niż w roku poprzednim. Na poszczególnych kierunkach studiów liczby studentów, którzy nie zaliczyli praktyki przedstawiają się następująco: dietetyka - 67 osób, ekoenergetyka - 1, informatyka i inżynieria danych - 3, informatyka stosowana - 6, ochrona środowiska - 1, rolnictwo - 1, technologia żywności i żywienie człowieka - 5 oraz weterynaria - 1.

Najczęstszą przyczyną niezaliczenia praktyk zawodowych była nieobecność studentów w miejscu odbywania praktyk. Inne przyczyny to:

- trudności w samodzielnym znalezieniu odpowiedniej placówki na odbycie praktyki zawodowej;
- ograniczenia związane z dyspozycyjnością studentów z powodu obowiązków wynikających z pracy zawodowej (szczególnie na studiach niestacjonarnych);
- podejmowanie przez studentów nauki na więcej niż jednym kierunku studiów;
- brak znajomości procedury i terminarza realizacji praktyki zawodowej na danym kierunku (niedostarczenie dziennika praktyk w wyznaczonym terminie, brak części wymaganej dokumentacji);
- skreślenie z listy studentów lub rezygnacja ze studiów.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

1. W roku akademickim 2023/2024 bardzo duży procent studentów zrealizował praktyki zawodowe.
2. RPKS i koordynatorzy praktyk powinni w większym stopniu wspomóc studentów w poszukiwaniu miejsc odbywania praktyk na kierunkach studiów, gdzie występuje problem z ich znalezieniem.
3. Zaleca się bieżące komunikowanie studentów o wytycznych i terminarzach związanych z realizacją praktyk zawodowych dostosowanych do potrzeb i dyspozycyjności studentów poprzez spotkania ogólne i konsultacje osobiste z koordynatorem praktyk, czy kanał dedykowany do konsultacji praktyk zawodowych na platformie Teams.

5. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia

Stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia w UPP jest systematycznie podnoszony. Oferta studiów anglojęzycznych UPP cieszy się dużym zainteresowaniem wśród studentów zagranicznych. W roku akademicki 2023/2024 studia anglojęzyczne II stopnia realizowano na 10 kierunkach, oferowanych przez wszystkie wydziały Uczelni. Dwudziestu czterech studentów zagranicznych studiowało również na kierunkach polskojęzycznych: dietetyka (5) ekonomia (1), ekoenergetyka (3), finanse i rachunkowość (5), inżynieria środowiska (1), ogrodnictwo (2), ochrona środowiska (2), rolnictwo (3) oraz technologia żywności i żywienie człowieka (2).

Ważnym elementem umiędzynarodowienia jest uczestnictwo w procesie kształcenia wykładowców zagranicznych. Realizują oni zajęcia zarówno na kierunkach anglojęzycznych jak i polskojęzycznych. Jest to możliwe dzięki wprowadzeniu do programu studiów I i II stopnia przedmiotów w języku angielskim. W roku akademickim 2023/2024 siedmiu wykładowców z zagranicy realizowało zajęcia na dwóch kierunkach studiów anglojęzycznych: Agri-Food Economics and Trade (6) oraz Geoinformation Science and Spatial Management (1), natomiast 21 wykładowców zagranicznych prowadziło zajęcia na kierunkach polskojęzycznych: ekonomia (9), finanse i rachunkowość (8), inżynieria środowiska (1) oraz weterynaria (3). Kilkudziesięciu wykładowców z zagranicy przeprowadziło wykłady otwarte dla studentów wszystkich kierunków realizowanych na poszczególnych wydziałach.

Kolejny obszar umiędzynarodowienia to wyjazdy studentów i pracowników UPP w ramach programów wymiany międzynarodowej. W roku akademickim 2023/2024, w ramach programu Erasmus+, 26 studentów kierunków polskojęzycznych wyjechało na studia, a 24 studentów/absolwentów na praktyki. Byli to studenci kierunków: architektura krajobrazu, biotechnologia, dietetyka, finanse i rachunkowość, inżynieria środowiska, ogrodnictwo, technologia drewna, technologia żywności i żywienie człowieka oraz weterynaria. Z wyjazdu na studia, w ramach programu Erasmus+, skorzystał również 1 student kierunku anglojęzycznego

Agri-Food Economics and Trade, natomiast 23 studentów/absolwentów kierunków: Agri-Food Economics and Trade, Biotechnology oraz Horticulture: Seed Science and Technology wyjechało na praktyki. UPP cieszy się także rosnącym zainteresowaniem studentów zagranicznych, którzy przyjeżdżają na naszą Uczelnię w ramach programu Erasmus+, realizując studia lub odbywając praktyki. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia realizowano również poprzez uczestnictwo pracowników naukowych UPP w krótko- i długoterminowych wyjazdach zagranicznych w ramach programów Erasmus+ i PREIDUB, Programu Podnoszenia Kompetencji Dydaktycznych kadry UPP, programu rozwoju Kadry w ramach projektu „Najlepsi z natury” rozwijanie mobilności kadry w ramach współpracy z ośrodkami zagranicznymi oraz udział pracowników naukowych w konferencjach międzynarodowych.

6. Ocena infrastruktury wykorzystywanej do realizacji programu studiów

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu dysponuje szeroką bazą infrastruktury dydaktycznej i naukowej na potrzeby kształcenia studentów. Składają się na nią pomieszczenia o zróżnicowanym wyposażeniu, dostosowanym do liczby studentów oraz charakteru prowadzonych zajęć i badań. Są one sukcesywnie remontowane i unowocześniane. Pracownie i laboratoria wyposażone są w nowoczesną aparaturę, odpowiadającą charakterowi działalności naukowo-badawczej poszczególnych jednostek i prowadzonemu procesowi dydaktycznemu, która corocznie jest wzbogacana. W pracowniach komputerowych studenci mają dostęp do nowoczesnego i specjalistycznego oprogramowania. Uczelnia systematycznie dostosowuje infrastrukturę dydaktyczną do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, dzięki czemu mają oni zapewniony pełny udział w procesie kształcenia.

W roku akademickim 2023/2024 podjęto szereg działań, mających na celu podniesienie jakości kształcenia w Uniwersytecie. Na WLITD oddano do użytku Laboratorium Innowacyjnych Technologii Obróbkowych (LITO) (hala półtechnologiczna nr 5 w Katedrze Obrabiarek i Podstaw Konstrukcji Maszyn). LITO to nowoczesna przestrzeń edukacyjno-badawcza, wyposażona w najnowocześniejsze technologie obróbkowe branży drzewnej dostępne na rynku. Laboratorium jest wyposażone w state-of-the-art obrabiarki, urządzenia i narzędzia do przerobu drewna i tworzyw drewnopochodnych, pochodzące od światowych liderów w dziedzinie ich produkcji. Maszyny w LITO charakteryzują się wysokim stopniem automatyzacji, sterowaniem numerycznym i dostosowaniem do najnowocześniejszych standardów cyfryzacji związanych z Przemysłem 4.0. W skład wyposażenia wchodzi m.in. pięcioosiowe centrum sterowane numerycznie, automatyczna optymalizacja poprzeczna, strugarka czterostronna, oklejarka wąskich powierzchni sterowana numerycznie oraz zrobotyzowane gniazdo obróbkowe z sześćoosiowym robotem przemysłowym.

Na WIŚiIM odnowiono aulę konferencyjno-wykładową nr 111, mieszczącą się w budynku przy ulicy Piątkowskiej 94. W auli zainstalowano wysokiej klasy sprzęt multimedialny, gwarantujący doskonałą jakość prezentacji oraz interakcji. Ponadto, zainstalowana pętla indukcyjna sprawia, że sala jest przyjazna dla osób z ograniczeniami słuchowymi, umożliwiając im łatwiejsze korzystanie z dźwięku w sposób, który najlepiej odpowiada ich potrzebom. Zastosowane systemy wentylacyjne umożliwiają utrzymywanie optymalnych warunków temperaturowych i jakości powietrza, co zapobiega uczuciu duszności i zatłoczenia, a także pozytywnie wpływa na ogólny komfort oraz koncentrację uczestników. Na WIŚiIM zmodernizowano także pracownię informatyczną oraz utworzono nową pracownię komputerową.

W roku sprawozdawczym unowocześniono/wzmocniono w budynku przy ul. Wojska Polskiego 38/42 dostępną dla całej społeczności Uczelni sieć Wi-Fi.

Studenci poszczególnych kierunków studiów mają bezpłatny dostęp do wielu licencjonowanych programów m.in. do programów wspierających projektowanie: AutoCAD, Vectorworks i ArcGIS oraz programu do tworzenia i obsługi grafiki wektorowej Corel.

Zespoły PKA, podczas wizytacji przeprowadzonych w roku akademickim 2023/2024, pozytywnie oceniły stan infrastruktury dydaktycznej i naukowej na poszczególnych wydziałach i jej dostępność w procesie kształcenia. W raporcie pokontrolnym dla kierunku finanse i rachunkowość wysoko oceniono infrastrukturę dydaktyczną

i naukową na Wydziale Ekonomicznym, obejmującą nowoczesne wyposażenie sal dydaktycznych, w tym komputery, monitory multimedialne i panele akustyczne, sale dostosowane do rodzaju prowadzonych zajęć i liczby studentów, a także nową pracownię komputerową oraz laboratorium ekonomii behawioralnej. Podkreślono również, że sale dydaktyczne i infrastruktura są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

OCENA PROCESU DYPLOMOWANIA

1. Dyplomowanie

W roku akademickim 2023/2024 w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu proces dyplomowania przebiegał zgodnie z procedurą wprowadzoną Zarządzeniem nr 188/2019 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 23 grudnia 2019 roku. Formularze procedury to: terminarz dyplomowania (F1), karta pracy dyplomowej (F2), wniosek o zmianę tematu/promotora pracy dyplomowej (F3), oświadczenie autora pracy o jej oryginalności (F4), oświadczenie autora o zgodności wersji elektronicznej pracy z jej formą wydrukowaną (F5), ocena pracy dyplomowej (F6) oraz zalecenia dotyczące pracy dyplomowej.

W raportach za rok akademicki 2023/2024 opracowanych przez RPKS przedstawiono liczbę złożonych kart pracy dyplomowej, liczbę studentów ostatniego semestru, liczbę studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie, liczbę złożonych do prodziekana wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy, liczbę złożonych do RPKS wniosków o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy oraz liczbę niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie, co łącznie dla wszystkich kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (bez kierunku inżynieria rolnicza – brak danych) przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Dyplomowanie łącznie dla wszystkich kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w roku akademickim 2023/2024

	Liczba złożonych kart prac dyplomowych*	Liczba studentów ostatniego semestru	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba złożonych wniosków o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I ^o	877	1208 ^A	793	314	112	41
studia II ^o	822	833 ^B	631	305	170	6

*Karty dyplomowe złożone zgodnie z harmonogramem dyplomowania na 15 miesięcy wcześniej

A – na kierunkach: biotechnologia, dietetyka, jakość i bezpieczeństwo żywności, technologia żywności i żywienie człowieka nie są realizowane prace licencjackie i inżynierskie, stąd liczba studentów ostatniego semestru jest większa od liczby złożonych kart prac dyplomowych;

B – rozbieżności między liczbą złożonych kart prac dyplomowych a liczą studentów ostatniego semestru wynikają z osób powtarzających rok, które wcześniej złożyły karty.

Dla porównania procesu dyplomowania na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, przedstawiono oddzielne zestawienie (tabele 3 i 4) dla wybranych kierunków prowadzących obie formy studiów (architektura krajobrazu, ekoenergetyka, ekonomia, finanse i rachunkowość, gospodarka przestrzenna, inżynieria środowiska, leśnictwo, ogrodnictwo, rolnictwo, technologia drewna, technologia żywności i żywienie człowieka, zootechnika).

Tabela 3. Dyplomowanie dla wybranych kierunków studiów stacjonarnych w roku akademickim 2023/2024

	Liczba złożonych kart prac dyplomowych*	Liczba studentów ostatniego semestru	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba złożonych wniosków o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdaných egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I ^o	531	576 ^A	397	134	53	12
studia II ^o	261	260	180	88	48	1

*Karty dyplomowe złożone zgodnie z harmonogramem dyplomowania na 15 miesięcy wcześniej

A – na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka nie są realizowane prace inżynierskie, stąd liczba studentów ostatniego semestru jest większa od liczby złożonych kart prac dyplomowych;

Tabela 4. Dyplomowanie dla wybranych kierunków studiów niestacjonarnych w roku akademickim 2023/2024

	Liczba złożonych kart prac dyplomowych*	Liczba studentów ostatniego semestru	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba złożonych wniosków o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdaných egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I ^o	295	415 ^A	207	143	49	9
studia II ^o	312	331 ^B	270	154	100	3

*Karty dyplomowe złożone zgodnie z harmonogramem dyplomowania na 15 miesięcy wcześniej

A – na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka nie są realizowane prace inżynierskie, stąd liczba studentów ostatniego semestru jest większa od liczby złożonych kart prac dyplomowych;

B- rozbieżności między liczbą złożonych kart prac dyplomowych a liczbą studentów ostatniego semestru wynikają z osób powtarzających rok, które wcześniej złożyły karty.

Na studiach I stopnia do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie przystąpiło, podobnie jak w roku poprzednim, łącznie 65,1% studentów względem liczby studentów ostatniego semestru, natomiast 26% (28,4%)(w nawiasach podano dla porównania dane z roku 2022/2023) złożyło wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy, a 9,3% (7,8%) wniosek o drugie przedłużenie. Około 8,3% (6%) studentów to osoby skreślone z listy studentów lub z innych powodów niezdające egzaminu. Wśród studentów zdających egzamin w pierwszym terminie 5,2% (3,6%) nie zdało egzaminu.

Wysoki odsetek wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy dotyczy kierunków: ekoenergetyka SS (84,2%), leśnictwo SN (60%), ochrona środowiska (59,1%), ogrodnictwo SN (50%), inżynieria środowiska SS (38,5%) i technologia drewna SN (35,7%). Z kolei na kierunkach: biotechnologia, inżynieria hydrotechniczna, jakość i bezpieczeństwo żywności, ogrodnictwo SS, rolnictwo oraz technologia żywności i żywienia człowieka SS, wszyscy studenci zdali egzamin w pierwszym terminie.

Łącznie na studiach II stopnia do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie przystąpiło 75,6% (w 2022/2023 – 60,2%) studentów będących na ostatnim semestrze, natomiast 36,6% (34,9%) złożyło wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy, a 20,4% (20,7%) wniosek o drugie przedłużenie. Ponadto około 12% (5%) studentów to osoby, które z różnych innych przyczyn nie przystąpiły do egzaminu (skreślenia z listy studentów, choroba, urlop, rezygnacja). Wśród studentów zdających egzamin w pierwszym terminie 6,5% (1,4%) nie zdało egzaminu.

Bardzo duży udział wniosków o pierwsze przedłużenie terminu składania pracy magisterskiej odnotowano na takich kierunkach jak: ekoenergetyka SS i SN (odpowiednio 89% i 47%), leśnictwo (74%), inżynieria środowiska (70%), biologia stosowana (55%), gospodarka przestrzenna (55%), ochrona środowiska (53%), ogrodnictwo SS (53%), technologia drewna SN (53%), rolnictwo SN (52%) i zootechnika (47%). Najmniej wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy magisterskiej notowano na kierunkach:

gospodarka przestrzenna SS i rolnictwo SS (0%), technologia żywności i żywienie człowieka SS (3,9%), finanse i rachunkowość (9%), zootechnika SN (11%), biotechnologia (13,4%) oraz technologia żywności i żywienie człowieka SN (13,4%), a także na kierunkach anglojęzycznych Agronomy, Animal Production Management, Biotechnology, Environmental Engineering and Protection, Forestry i Wood Science.

Na kierunkach anglojęzycznych studiów magisterskich do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie przystąpiło 83,5% (87,2%) studentów, będących na ostatnim semestrze, natomiast 15,2% złożyło wniosek o pierwsze, a 3,8% o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy. Tylko jeden student (1,3%) nie przystąpił do egzaminu. Wszyscy studenci przystępujący do egzaminu w pierwszym terminie zdali go. Na kierunku Horticulture: Seed Science and Technology 42% studentów złożyło wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy magisterskiej, a na kierunku Agri-food Economics and Trade 28,5% studentów.

Dla kilku kierunków studiów, dla których wyodrębniono w raporcie tryb studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, dokonano porównania przebiegu procesu dyplomowania pomiędzy nimi. **Na studiach I stopnia w trybie stacjonarnym** do egzaminu w terminie podeszło 68,9% (73,5%) studentów, a wniosek o pierwsze przedłużenie złożyło 23,3% (22%) studentów. **Na studiach niestacjonarnych I stopnia** było to odpowiednio 49,9% i 34,5% (49 i 45%). **Na studiach II stopnia w trybie stacjonarnym** do egzaminu w terminie podeszło 69,2% (66%) studentów, a wniosek o pierwsze przedłużenie złożyło 34% (31%) studentów. **Na studiach niestacjonarnych II stopnia** było to odpowiednio, 81% i 46% (46 i 47%).

Podsumowując, raport nie wykazuje znacznych zmian w ocenianych wskaźnikach w stosunku do ubiegłego roku. Nadal utrzymuje się wysoki odsetek składanych wniosków o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej. Do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie podeszło średnio 65,1% studentów na studiach I stopnia i 75,6% na studiach II stopnia, zaś wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy złożyło 26% i 36% studentów, odpowiednio na I i II stopniu studiów. Odsetek egzaminów niezdanych w pierwszym terminie był niewielki (5,2% na studiach I stopnia i 6,4% na studiach II stopnia), jednak większy niż w ubiegłym roku. Dla większości kierunków prowadzących zarówno formę studiów stacjonarną, jak i niestacjonarną opóźnione składanie prac dyplomowych dotyczyło zwłaszcza studentów studiów niestacjonarnych. Późniejsze składanie prac dyplomowych wynika głównie z podejmowania przez studentów pracy zawodowej podczas trwania studiów, zarówno I, jak i II stopnia. Najwyższą skutecznością terminowej realizacji prac dyplomowych na studiach II stopnia charakteryzują się studia anglojęzyczne.

Komentarze Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

Komisja postuluje wdrożenie metod mobilizujących studentów, zarówno studiów I jak i II stopnia do przygotowania i oddawania prac dyplomowych w terminie.

2. Weryfikacja oryginalności i samodzielności przygotowania prac dyplomowych

W roku akademickim 2023/2024 wszystkie prace dyplomowe na UPP poddano ocenie weryfikacji oryginalności korzystając z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). W systemie JSA za wprowadzenie pracy, sprawdzenie jej oryginalności i samodzielności oraz akceptację odpowiedzialność ponosi promotor, który po przeanalizowaniu raportu, ma możliwość wykluczenia wybranych zaznaczonych zapożyczeń, jeśli nie mają one charakteru plagiatu. Zgodnie z danymi przedstawionymi w raportach dla poszczególnych kierunków, nie wszczęto żadnych postępowań dyscyplinarnych wobec autorów w związku z przekroczeniem dopuszczalnego progu zapożyczeń. Wszystkie prace zostały zaakceptowane przez promotorów.

MONITOROWANIE LOSÓW ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów przeprowadza Biuro Karier za pomocą elektronicznego ankietowania na podstawie Zarządzenia Rektora nr 70/2020.

W tabeli 5 przedstawiono wyniki zwrotności ankiet po roku od ukończenia studiów dla absolwentów z roku akademickiego 2022/2023 oraz po 5 latach od ukończenia studiów dla absolwentów z roku 2018/2019.

Zestawiono wszystkie prowadzone kierunki studiów oraz podano liczbę ankiet wysłanych, liczbę ankiet otrzymanych oraz procent zwrotu odpowiednio po roku i 5 latach.

Na kierunkach anglojęzycznych: Agronomy, Forestry, Wood Science, Environmental Engineering and Protection, Geoinformation Science and Spatial Management, Horticulture: Seed Science and Technology studium obcokrajowcy i w związku z tym monitoring losów absolwentów jest utrudniony, a nawet niemożliwy.

Tabela 5.

Nazwa kierunku	Liczba ankiet wysłanych / Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet po roku	Liczba ankiet wysłanych / Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet po 5 latach
1. Agri- Food Economics and Trade	39/6/15,4%	4/0/0
2. Animal Production	10/2/20%	4/1/25%
3. Architektura krajobrazu	b.d./3/b.d	b.d./2/b.d.
4. Biologia stosowana	b.d	16/5/31,2%
5. Biotechnologia	47/11/23,4%	56/12/21,4%
6. Biotechnology	b.d.	b.d.
7. Dietetyka	45/5/11,1%	76/9/11,8%
8. Ekoenergetyka	4/2/50%	33/2/6,1%
9. Ekonomia	17/3/17,6%	111/12/10,8%
10. Finanse i rachunkowość	99/24/24,2%	b.d.
11. Gospodarka przestrzenna	22/2/9,1%	46/8/17,4%
12. Informatyka stosowana	b.d.	38/4/10,5%
13. Inżynieria rolnicza	b.d.	b.d.
14. Inżynieria środowiska	b.d./9/ b.d.	b.d./10/ b.d.
15. Jakość i bezpieczeństwo żywności	b.d.	b.d.
16. Leśnictwo	b.d.	b.d.
17. Ochrona środowiska	7/1/14,3%	23/2/8,7%
18. Ogrodnictwo	5/2/40%	57/0/0
19. Projektowanie mebli	b.d./2/ b.d.	b.d./5/ b.d.
20. Rolnictwo	48/5/10,4%	64/10/15,6%
21. Technologia drewna	37/5/13,5%	35/8/22,8%
22. Technologia żywności i żywienia człowieka	57/10/17,5%	109/10/9,2%
23. Weterynaria	48/8/17,86%	61/3/4,9%
24. Zootechnika	38/2/5,3%	38/8/21,0%

Największy procent zwrotu ankiet po roku od ukończenia studiów stwierdzono na kierunkach: ekoenergetyka (50%), ogrodnictwo (40%) oraz finanse i rachunkowość (24,2%). Odsetek zwrotu ankiet po 5 latach najwyższy był natomiast na kierunkach: biologia stosowana (31,2%), technologia drewna (22,8%) i biotechnologia (21,4%). Z kolei najniższy procent zwrotu po roku od ukończenia studiów obserwowano na kierunkach: zootechnika (5,3%) i gospodarka przestrzenna (9,1%). Po 5 latach od ukończenia studiów najmniejszy odsetek zwrotu ankiet odnotowano na kierunkach Agri-food Economics and Trade (0%), weterynaria (4,92%) i ekoenergetyka (6,1%). Niestety stopień zwrotu (zwłaszcza po 5 latach) ankiet w przypadku większości kierunków był bardzo niewielki, co ograniczyło możliwość wyciągnięcia miarodajnych wniosków.

Wszyscy ankietowani absolwenci kierunków weterynaria, rolnictwo i inżynieria środowiska oraz prawie wszyscy kierunku finanse i rachunkowość, rok po ukończeniu studiów deklarowali zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym). Przeciwnie odpowiedzieli absolwenci kierunku dietetyka. Obserwuje się, że odsetek pracujących zgodnie z ukończonym kierunkiem jest większy wśród absolwentów studiów II stopnia i studiów niestacjonarnych.

W przypadku absolwentów ankietowanych po 5 latach od ukończenia studiów, zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem deklarują absolwenci kierunków: inżynieria środowiska, leśnictwo i rolnictwo. Wśród wszystkich ankietowanych absolwentów najmniejszy odsetek zatrudnionych zgodnie z ukończonym kierunkiem studiów stanowią absolwenci informatyki stosowanej.

Większość absolwentów po ukończeniu studiów dodatkowo uczy się, z czego największy odsetek stanowią absolwenci kierunków weterynaria oraz finanse i rachunkowość. Z kolei po 5 latach od ukończenia studiów dodatkowo uczy się najwięcej ankietowanych absolwentów kierunków: weterynaria (100%), biotechnologia (83,3%) i inżynieria środowiska (80%).

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu to odpowiednio:

- wiedza i umiejętności,
- kompetencje osobowe i interpersonalne,
- ukończony kierunek studiów,
- znajomość języka obcego.

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

- samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy,
- zespołowe rozwiązywanie problemów i zadań,
- łatwe nawiązywanie kontaktów z ludźmi,
- prowadzenie profesjonalnej dyskusji, argumentowanie i prezentacja swoich poglądów,
- posługiwanie się specjalistycznymi programami komputerowymi.

Należy zwrócić uwagę, że jedynie absolwenci kierunków finanse i rachunkowość oraz technologia drewna stwierdzili, że jest bardzo duże zapotrzebowanie na rynku pracy na specjalistów branż, których są reprezentantami.

Dane o zatrudnieniu i zarobkach absolwentów (najnowsze tj. dotyczące roku 2022), uzyskane z ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych (ELA, www.ela.nauka.gov.pl), wykorzystano w raportach następujących kierunków: Agri-food Economics and Trade, architektura krajobrazu, biologia stosowana, biotechnologia, biotechnolog, dietetyka, ekonomia, finanse i rachunkowość, informatyka stosowana, inżynieria rolnicza, inżynieria środowiska, ogrodnictwo, ochrona środowiska, projektowanie mebli, technologia żywności i żywienie człowieka, weterynaria oraz zootechnika. W raportach podano wynagrodzenie brutto ze wszystkich źródeł (mediana), średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do podjęcia pierwszej pracy oraz ryzyko bezrobocia absolwentów.

Z udostępnionych raportów wynika, że względny wskaźnik zarobków mówiący o wynagrodzeniu absolwenta w pierwszym roku od uzyskania dyplomu, w stosunku do średnich zarobków w jego miejscu zamieszkania, wynosił powyżej 1 tylko dla absolwentów studiów niestacjonarnych II stopnia na kierunku zootechnika, co oznacza, że przeciętnie zarabiają powyżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania. Najwyższe średnie wynagrodzenie wynosiło blisko 6733 zł po studiach niestacjonarnych I stopnia (inżynieria środowiska) i II stopnia 6414 (zootechnika), 5906 zł (inżynieria środowiska II stopnia), a po studiach stacjonarnych 6193 zł po kierunku Agri-food Economics and Trade (II stopień) i 5786 zł po inżynierii środowiska (II stopień). Z kolei najniższe wynagrodzenie otrzymywali absolwenci studiów stacjonarnych I stopnia kierunków biologia stosowana, zootechnika i architektura krajobrazu.

Jak wynika z danych zaczerpniętych z ELA najszybciej pracę etatową znajdowali absolwenci studiów niestacjonarnych I stopnia kierunków: technologia żywności i żywienie człowieka, zootechnika i inżynieria środowiska, tj. do 0 i 0,1 miesiąca. Absolwenci UPP rozpoczynali pracę na etacie maksymalnie po 5,25 miesiącach od otrzymania dyplomu.

Względny wskaźnik bezrobocia mówiący o bezrobociu absolwentów w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu, w stosunku do stopy bezrobocia w ich miejscu zamieszkania, najniższy (0) był w grupie absolwentów studiów stacjonarnych I i II stopnia kierunku inżynieria rolnicza, stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia kierunku inżynieria środowiska, niestacjonarnych I stopnia kierunku ekonomia oraz studiów stacjonarnych II stopnia kierunków: Agri- Food economics and Trade i Biotechnology. Najwyższą wartość powyższego wskaźnika stwierdzono na kierunkach zootechnika, architektura krajobrazu (II stopień tryb stacjonarny) i weterynaria, który wyniósł odpowiednio 4,27; 3,22 i 4,16. Wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest niższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania, natomiast wartości powyżej 1 przeciwnie tzn. że jest wyższe.

Podsumowując należy podkreślić, że warto podjąć studia II stopnia ponieważ uzyskanie dyplomu magistra/magistra inżyniera zwykle wpływa na uzyskanie wyższych dochodów. Wyjątek stanowi kierunek dietetyka w przypadku studiów stacjonarnych gdzie wyższe wynagrodzenie wykazują absolwenci I stopnia niż II, podobna sytuacja dotyczy kierunku inżynieria środowiska studiów niestacjonarnych. Korzystnie wpływa na te parametry podjęcie pracy w trakcie studiów, gdyż pracodawcy chętnie zatrudniają osoby z doświadczeniem co skraca czas na poszukiwanie miejsca pracy.

WNIOSKI KOŃCOWE

Podczas analizy raportów przygotowanych przez rady programowe kierunków studiów, nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Opinię tą potwierdzają wyniki ocen programowych przeprowadzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną. W roku akademickim 2023/2024 PKA przeprowadziła ocenę programową pięciu kierunków studiów na UPP. Wszystkie kierunki uzyskały ocenę pozytywną.

Modyfikacje i zmiany programów studiów dokonywane przez RPKS są uzasadnione i spełniają oczekiwania sygnalizowane przez zróżnicowanych interesariuszy. Istotnym czynnikiem wpływającym na wprowadzone modyfikacje w programach studiów było także uzyskanie finansowania na realizację projektu „Najlepsi z natury! Kształcenie na potrzeby gospodarki” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS3) 2021-2027. Zasadniczym celem wdrożonych modyfikacji było zwiększenie atrakcyjności kierunków studiów oraz dostosowanie ich do oczekiwań przyszłych pracodawców. RPKS systematycznie przeprowadzają oceny sylabusów przedmiotów i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości natychmiast podejmowane są działania naprawcze.

W roku akademickim 2023/2024, nasza Uczelnia zainicjowała pionierski w Polsce program PoMost, umożliwiający studentom wszystkich uczelni publicznych w Poznaniu, realizację wybranych zajęć dydaktycznych w dowolnie wybranej uczelni publicznej w Poznaniu, co znacząco rozszerza możliwości kształtowania indywidualnej ścieżki kształcenia oraz integracji środowiska akademickiego Poznania.

W większości raportów RPKS zwrócono uwagę na niską zwrotność ankiet oceny zajęć dydaktycznych przez studentów, co ogranicza obiektywną i rzetelną ocenę wielu przedmiotów realizowanych w roku akademickim 2023/2024. Konieczne jest kontynuowanie działań mających na celu skuteczniejsze zachęcanie studentów do wypełniania ankiet.

Uzyskane wyniki hospitacji potwierdzają utrzymujący się bardzo wysoki poziom prowadzenia zajęć dydaktycznych na wszystkich kierunkach studiów i bardzo dobre przygotowanie prowadzących.

Nadal utrzymuje się wysoki odsetek składanych wniosków o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej. Największy odsetek studentów przystępujących do egzaminu dyplomowego w terminie stwierdzono na studiach anglojęzycznych II stopnia.

W roku akademickim 2023/2024 bardzo duży odsetek studentów zrealizował praktyki zawodowe, przy czym na większości kierunków studiów miejsca odbywania praktyki były wyszukiwane i zgłaszane przede wszystkim przez studentów. RPKS i koordynatorzy praktyk powinni w większym stopniu wspomóc studentów w poszukiwaniu miejsc odbywania praktyk na kierunkach studiów, gdzie występuje problem z ich znalezieniem.

Stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia w UPP jest systematycznie podnoszony. Dużym zainteresowaniem wśród studentów zagranicznych cieszy się oferta studiów anglojęzycznych UPP. Ważnym elementem umiędzynarodowienia jest uczestnictwo w procesie kształcenia wykładowców zagranicznych oraz wyjazdy studentów na studia i praktyki w ramach programów wymiany międzynarodowej.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu dysponuje szeroką bazą infrastruktury dydaktycznej i naukowej na potrzeby kształcenia studentów. Składają się na nią pomieszczenia o różnicowanym wyposażeniu, dostosowanym do liczby studentów oraz charakteru prowadzonych zajęć i badań. Są one sukcesywnie remontowane i unowocześniane oraz dostosowywane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Zespoły PKA, podczas wizytacji przeprowadzonych w roku akademickim 2023/2024, pozytywnie oceniły stan infrastruktury dydaktycznej i naukowej na poszczególnych wydziałach i jej dostępność w procesie kształcenia.

Analiza ankiet absolwentów bezpośrednio po ukończeniu studiów wykazała, że są oni zadowoleni z wyboru kierunku studiów i uważają, że ukończony kierunek jest godny polecenia. Większość ankietowanych uważa, że studia spełniły ich oczekiwania umożliwiając nabycie podstawowych umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Zdecydowana większość ankietowanych absolwentów pozytywnie oceniła infrastrukturę dydaktyczną na Uniwersytecie. Odsetek zwrotu ankiet absolwentów po roku oraz po 5 latach od ukończenia studiów w przypadku większości kierunków był bardzo mały, co ograniczyło możliwość wyciągnięcia miarodajnych wniosków.

Podsumowując należy stwierdzić, że uczelniany system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia działa poprawnie, jednak podejmowane są systematycznie działania służące jego doskonaleniu. W roku akademickim 2023/2024 w ramach projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni”, koordynowanego przez Centrum Wsparcia i Rozwoju, podjęto działania mające na celu standaryzację rozwiązań dotyczących jakości kształcenia dla całej Uczelni. W efekcie zewnętrznej usługi doradczej, przeprowadzono konsultacje zaproponowanych dokumentów do monitorowania jakości kształcenia na poziomie całej Uczelni, w tym częstotliwości przeprowadzania badań ankietowych.